

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző

H. S.

Cím

A főváros műhelybérháza

Forrás:

Budapest.

Bp.

1913 X/12

(Hely)

(Ld.)

(Köt. v. fü.)

728

"1913"

A főváros műhelybérháza.

— Kisiparosok segítése. —

(Saját tudósítónktól.) A nyugoti pályaudvar közelében, a Lehel-utca tizennegyedik száma alatt, november elsején adják át rendeltetésének az első műhelybérházat. A főváros szociális intézményeinek egyik legszebb alkotása ez a hatalmas épület, amelynek hivatása, hogy olcsó hajlékot és műhelyt adjon a nyomasztó drágaság által leginkább sújtott kisiparos osztálynak.

A műhelybérház, amely negyvenkettedik önköltséges háza a fővárosnak, egy milliószázötvenezer korona költségen épült, ezer négyzetöl területen. A negyvenegy bérház — közte tizenkilenc telep — abban különbözik ettől a negyvenkettedikétől, hogy amíg azokban csak lakások vannak, itt a lakások mellett modernül berendezett műhelytermeket is építettek. Így természetesen ennek a fővárosi bérháznak a bérlői kizárólagosan csak kisiparosok, olyan emberek, akiknek mesterségük gyakorlásához szükségük van a gépekkel és motorokkal felszerelt műhelyekre.

A főváros ez ideig mintegy huszonötmillió koronát fektetett be a bérházaiba, amelyekben összesen hatezer lakás van, közte háromezer egyszobás. A legolcsóbb lakás a telepeken évi száznyolcvan korona, a városban háromszáz korona. Az évi bevétele a fővárosnak ezekből az önköltséges bérházakból — bele-

számítva már a műhelybérházat is — több mint kétmillió korona.

A műhelybérház háromemeletes, emeletenként tizennégy egyszobás és öt kétszobás műhelylakásból áll. A legolcsóbb lakás itt a műhelylyel és a szükséges gépekkel együtt évi hétszázötven korona. A műhelybérház összes helyisége már ki van adva november elsejétől. A napokban kezdik meg a beköltözködést, de már néhány iparos el is foglalta új, kellemes hajlékát. Sajnos, hogy aránylag csak kevés kisiparosnak jutott hely a műhelybérházban, pedig sok ezer kisiparosunk van rászorulva, hogy legalább az olcsó lakás és műhely könnyítse meg a megélhetését. Az új iparosház építésére és berendezésére vonatkozólag a »Budapest« munkatársa felkereste Kabdebó Gyula városi műszaki tanácsost, aki a következőkben vázolta az új intézmény rendeltetését.

— Egy egészen új jelenség a budapesti bérházak rengetegében a műhelybérház, amelynek egyetlen célja a kisiparosság segítése. Még sokkal inkább emberbaráti intézmény ez, mint a főváros többi önköltséges bérháza, mert itt mintegy ötven százalékkal olcsóbban, vagyis önköltségen kapja meg a kisiparos nemcsak a lakását, de a műhelyét is. Amíg a magánbérházakban évi ezernégy-száz-ezeröttszáz koronát is elkérnek egy szobával kapcsolatos műhelyért, addig a műhelybérház bérlői nem fizetnek ezért többet fűtéssel és motorfelszereléssel együtt évi hétszázötven-kilencszázharminc koronánál. A kétszobás műhelylakások közül a legolcsóbb ezertiz korona, a legdrágább kétezerszázötven korona. Az összes lakások és műhelyek központi fűtéssel vannak felszerelve, a műhelyekben gáz, villany és vízvezeték is van

bevezetve. Világításra csak gázt vezettek be, mert az olcsóbb a villanynál. Minden műhelyben villamos áram van, amely a gépek és motorok üzemére szolgál. Van ezenkívül minden emeleten négy fürdőszoba. A földszinten csak műhelyek vannak, egy része utcára nyíló tűzlettel, amelynek az a célja, hogy a kész gyártmányokat is ott árusíthassák. Gondoskodott a főváros arról is, hogy a készárut a kisiparos a félemeleten levő raktárban helyezhesse el. A műhelybérházban négy hatalmas teherlift van. Gondoskodás történt egy esetleges járvány gyors elfojtására is: a pincében külön fertőtlenítő terem van. Külön utítás, hogy a szemét összegyűjtésére minden emeleten szemétdobó készülékek vannak. Ezek megakadályozzák a szemét felgyülemelését és lehetővé teszik, hogy a szemetet ipari célokra feldolgozzák. Nem szabad felemlítés nélkül hagyni, hogy a figyelem még arra is kiterjedt, hogy a iparosok egészséges táplálékhoz jussanak. A földszinten ugyanis a felnöttek számára egy szépen berendezett kifőző van, amelynek felügyeletét a műhelybérház vezetője végzi.

Az intézmény fénypontja: a tanoncok nevelése. Van az épületben egy hatalmas kiállítási terem, melyben évenként több kiállítást rendez a főváros az ott lakó iparosok termékéből. A nagyteremben ezenkívül tanfolyamokat és ismeretterjesztő előadásokat rendeznek az iparostanulóknak. Ugyancsak itt lesz a tanoncok otthona, amely hatvan tanuló befogadására készült. A tanoncok hat hálószobában tizenként nyernek elhelyezést. Nem kell nekik az egészségellen műhelyben aludni, sőt még külön ebédlő-teremük is lesz. Tervbe van véve az is, hogy a

főváros gondoskodik a bérház lakóinak olcsó élelmiszerekről.

Érdeklődtünk az iránt is, hogy milyen iparosok a bérlői az új műhelybérháznak. A bérlők között találunk szabót, kefekötőt, cipészt, kerékgyártót, műasztalost, asztalost, gépészt, könyvkötőt, rajzolt, kárpitost és gyorstalpalót, akiknek egyrésze utcára néző nyílt üzletet is bérelhetett.

A műhelybérház épülete igen tetszetős három emeletes épület, amelynek homlokzata három utcára néz: a Lehel-, Taksony- és Tüzér-utcákra. Az épület tervezője Medgyes Lajos, a kiváló műépítész, tulajdonosa pedig a főváros, amely a múlt év májusban kezdte meg az építtetését. Az építés terve sem sokkal régebbi. Három éve, hogy Bárczy István polgármester a nemrég elhunyt Heltai Ferenc főpolgármesterrel és Vázsonyi Vilmos országgyűlési képviselővel külföldön járt és az ottani műhelybérházak tanulmányozása közben elhatározta, hogy az iparosház intézményt Budapesten is megvalósítja. A szép terv hamar valóra is vált, ami elsősorban Bárczy István polgármester érdeme. Teljesen készen áll a műhelybérház, amely ha teljesíteni tudja életrevalóan azt a hivatást, amelyért megépítették: igazán hézagpótló és jelentős intézménye lesz a fővárosnak. Ha tehát a műhelybérház tényleg azt a célt fogja szolgálni, hogy úgy mint a külföldön, itt is az iparosság kisiparosait segíti, remélhetőleg minél hamarabb megépül a második és harmadik műhelybérház is. Mert hiszen a kisiparost az életfentartásában veszélyeztetni a lakásdrágaság és ha ez így van, egy műhelybérház a bajokon csak nagyon keveset tud segíteni.